

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่คาดหวังและคุณลักษณะที่เป็นจริงของครูสุศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-5-6) ทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2531 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ได้จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 540 คน เป็นนักเรียนชาย 270 คน และนักเรียนหญิง 270 คน โดยมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างประชากรดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สํารวจจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาประเภทสหศึกษา ที่เปิดทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-5-6) ในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 75 โรงเรียน และมีนักเรียนชาย 23,883 คน นักเรียนหญิง 28,624 คน รวมทั้งสิ้น 52,507 คน (กรมสามัญศึกษา 2531 : 1-9)

ขั้นตอนที่ 2 หาขนาดตัวอย่างประชากรที่เหมาะสม โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน (Yamane 1970 : 581)

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	=	ขนาดของตัวอย่างประชากร
	N	=	ขนาดของประชากร
	e	=	ความคลาดเคลื่อนเท่าที่ยอมรับได้

เมื่อกำหนดระดับความมีนัยสำคัญเท่ากับ .05 ($\alpha = .05$) คำนวณได้ขนาดตัวอย่างประชากรน้อยที่สุดคือ 387 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 540 คน

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ซึ่งมีวิธีดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. สุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาประเภทสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่เปิดทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-5-6) ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้โรงเรียนทั้งสิ้น 18 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทสหศึกษาทั้งหมด
2. สุ่มห้องเรียนในแต่ละโรงเรียน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ชั้น ม.4, ม.5 และ ม.6 ชั้นเรียนละ 1 ห้องเรียน
3. สุ่มนักเรียนในแต่ละห้องเรียน ๆ ละ 10 คน ชาย 5 คน หญิง 5 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนนักเรียนชาย 270 คน และนักเรียนหญิง 270 คน รวมทั้งสิ้น 540 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่คาดหวังและคุณลักษณะที่เป็นจริงของครูสุชศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครูทั่วไปและครูสุชศึกษา จากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสอบถามสำหรับให้นักเรียนเป็นผู้ตอบ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (check list) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่คาดหวังและคุณลักษณะที่เป็นจริงของครูสุศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านการปฏิบัติงานสุศึกษาในโรงเรียน ด้านสุขปฏิบัติและสุขนิสัย ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านบุคลิกภาพ ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ มีจำนวน 65 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางสุศึกษา จำนวน 7 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และขอคำแนะนำที่จะปรับปรุงเครื่องมือนี้ให้ถูกต้องและเหมาะสม

เกณฑ์การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ คือ เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาสุศึกษาในระดับอุดมศึกษา และมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป (ดูภาคผนวก ก.)

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่ นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยแยกเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5-6 ชั้นละ 10 คน (ชาย 5 คน หญิง 5 คน) เพื่อดูความชัดเจนของคำสั่งและความเข้าใจในคำถามแต่ละข้อ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขสำหรับใช้เป็นแบบสอบถามฉบับจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปมอบให้กับโรงเรียน แล้วนัดหมายวัน เวลา ที่จะไปรับแบบสอบถามคืน การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ใช้เวลาประมาณ 2 สัปดาห์ เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2532 ถึงวันที่ 8 มีนาคม 2532 ได้รับแบบสอบถามคืนมาเป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์จำนวน 510 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.44 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 540 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนมาวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่คาดหวังและคุณลักษณะที่เป็นจริงของครูสุชศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยส่วนรวม และเป็นรายข้อ นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง โดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้

2.1 คุณลักษณะที่คาดหวัง

คาดหวังมากที่สุด	ค่าคะแนน	5	คะแนน
คาดหวังมาก	ค่าคะแนน	4	คะแนน
คาดหวังน้อย	ค่าคะแนน	3	คะแนน
คาดหวังน้อยที่สุด	ค่าคะแนน	2	คะแนน
ไม่คาดหวัง	ค่าคะแนน	1	คะแนน

2.2 คุณลักษณะที่เป็นจริง

เป็นจริงมากที่สุด	ค่าคะแนน	5	คะแนน
เป็นจริงมาก	ค่าคะแนน	4	คะแนน
เป็นจริงน้อย	ค่าคะแนน	3	คะแนน
เป็นจริงน้อยที่สุด	ค่าคะแนน	2	คะแนน
ไม่เป็นจริง	ค่าคะแนน	1	คะแนน

การประเมินค่าคุณลักษณะที่คาดหวังและคุณลักษณะที่เป็นจริงของครูสุชศึกษา โดยส่วนรวมหรือเป็นรายข้อ อาศัยคะแนนเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 4.50-5.00 หมายถึง คาดหวังมากที่สุด/เป็นจริงมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 3.50-4.49 หมายถึง คาดหวังมาก/เป็นจริงมาก

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 2.50-3.49 หมายถึง คาดหวังน้อย/เป็นจริงน้อย

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.50-2.49 หมายถึง คาดหวังน้อยที่สุด/เป็นจริง
น้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.00-1.49 หมายถึง ไม่คาดหวัง/ไม่เป็นจริง

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณลักษณะที่คาดหวังกับค่าเฉลี่ย
ของคะแนนคุณลักษณะที่เป็นจริงของครูสุศึกษา โดยส่วนรวมและเป็นรายข้อ โดยการทดสอบ
ค่า "ที" (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การคำนวณค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(Standard deviation) และการทดสอบค่า "ที" (t-test) ผู้วิจัยใช้โปรแกรม
คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เอส พี เอส เอล - เอ็กซ์ (SPSS-X : Statistical Package
for the Social Science X)